

- забезпечення стійкого функціонування системи реалізації процедур митного контролю та митного оформлення, вдосконалення методів і форм їхнього здійснення;
- контроль за додержанням законодавства з питань митної справи;
- стабілізація системи адміністрування надходжень;
- запобігання контрабанді та порушенню митних правил;
- створення сприятливих умов для прискорення товарообігу і пасажиропотоку через митний кордон України, сприяння транзиту та полегшення торгівлі;
- розвиток міжнародного співробітництва у галузі митної справи;
- забезпечення контролю над впливом національних інтелектуальних, фінансових, інформаційних, матеріальних й інших ресурсів.

Інна Гуцул

канд. екон. наук, доцент

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА ПАРАДИГМА МИТНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Динамізм цифрової трансформації вимагає від органів Державної митної служби України імплементації кращої світової практики в сфері інформатизації митного оформлення та контролю, а також управління митними ризиками. Зазначене обумовлює актуальність проведення даного наукового дослідження.

Основним підґрунтям сучасних процедур митного контролю є використання інформаційних технологій. Тенденції світового розвитку встановлюють нові завдання щодо спрощення митних процедур при здійсненні експортно-імпортних операцій, для чого створюються електронні інформаційні системи, функціонально сумісні між аналогічними системами різних країн, доступні, керовані, безпечні, об'єднані та контрольовані. Застосування інформаційних технологій дозволяє не лише високоякісно й ефективно працювати в сучасному глобалізованому світі, але й заощаджувати час і ресурси та збільшувати прибутки [1, с. 7]. Таким чином, провідні митні адміністрації в різних країнах світу активно переходять на електронні технології. Зокрема, держави-члени ЄС прийняли рішення діяти в рамках структури «Електронна митниця» (e-Customs), тобто простого і безпаперового середовища функціонування митних адміністрацій та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

В умовах поглиблення торгових взаємовідносин між країнами державні митні органи практично всіх держав мають вирішувати проблему щодо дотримання певного балансу між дієвою й ефективною системою митного контролю та оперативного реагування на виникнення небезпечних ситуацій під

час митного оформлення, а також полегшенням загальної ситуації для учасників зовнішньоекономічної діяльності. Євроінтеграційні процеси в Україні обумовлюють необхідність перебудови вітчизняної системи митного контролю у напрямку його діджиталізації, спрощення та гармонізації [2, с. 67].

В умовах євроінтеграційних процесів пріоритети у здійсненні державної митної політики безпосередньо пов'язані з підвищенням ефективності митного контролю та оформлення товарів шляхом спрощення митних процедур, упровадження інформаційних технологій, розширення співпраці «митниця-бізнес», подальше удосконалення функціоналу «e-Customs», інтенсифікація використання Смарт-митниці.

Виходячи з базових доктрин інформаційного забезпечення митного контролю (аудиту) у Європейському Союзі доцільно згенерувати певні рекомендації для української практики. Зокрема, мова йде про наступні заходи:

- виконання норм Митного кодексу України з приводу формування та функціонування Інституту уповноваженого економічного оператора. Закцентуємо, що серед країн ЄС надання статусу уповноваженого економічного оператора здійснюється пропорційно до економічного розвитку держави. У Німеччині видається близько 25 % від усіх наданих сертифікатів у ЄС, у Нідерландах – 15 %, у Швеції – 10 %, у Франції – 9 %, у Італії – 8 %, у Великобританії – 7 % [3, с. 10]. Такий статус надається підприємству лише після проведення митними органами ретельної перевірки його діяльності;

- діджитал-трансформація принципів комплексності та вибіркової митного контролю на усіх етапах ланцюга постачання. Це дозволить підвищити рівень виявлення митних правопорушень та, водночас, пришвидшити реалізацію митних процедур;

- систематичне оновлення функціоналу системи управління митними ризиками;

- покращення інформаційно-аналітичної роботи митних органів на базі співпраці з іншими національними та міжнародними контролюючими органами з ціллю оперативного реагування і протидії митним деліктам;

- активізація розвитку митної системи України на за садах масштабного удосконалення митної інфраструктури та інноватизації програмно-технічного забезпечення роботи митних органів;

- модернізація технічних засобів митного контролю та активізація залучення кінологічних команд органами ДМС України до контрольної-перевірочної роботи;

- підвищення рівня мотивації та фахової компетентності працівників митно-податкових органів. Це продукуватиме зниження корупційних явищ;

- гармонізація митного законодавства в сфері контролю та управління ризиками з нормативами розвинених країн світу тощо.

Список використаних джерел

1. Мережко Н., Каравасєв Т., Калуга Н. Подолання бар'єрів у міжнародній торгівлі через спрощення митних процедур. *Зовнішня торгівля: економіка,*

фінанси, право. 2018. № 3. С. 5-20.

2. Корнійчук Н.І. Проблеми та напрями вдосконалення митного контролю і митного аудиту. *Економіка та митно-правові відносини*. 2019. Вип. 9-10. С. 64-70.

3. Мережко Н., Калуга Н., Очерет А. Інститут уповноваженого економічного оператора в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 2. С. 5–14.

Сергій Косторной

канд. екон. наук, доцент

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна*

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ

Одним із важливих завдань Державної податкової служби є забезпечення зручного, швидкого та надійного обміну інформацією між платниками та контролюючими органами та основі сучасних інформаційних технологій. З цією метою було створено онлайн сервіс "Електронний кабінет".

Електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених Податковим Кодексом [1] та іншими законами: перегляд інформації про платника податків, подання податкової звітності, проведення звірки розрахунків платників податків з державним та місцевими бюджетами, реєстрація та коригування податкових накладних, доступ до системи електронного адміністрування ПДВ, подання звернень та інших документів тощо.

Електронний кабінет включає відкриту частину та приватну частину (особистий кабінет). Доступ до відкритої (загальнодоступної) частини Електронного кабінету мають усі користувачі. Доступ до приватної частини (особистого кабінету) надається користувачам після проходження електронної ідентифікації. За даними Державної податкової служби приватною частиною електронного кабінету активно користуються 2,6 млн. осіб, в тому числі 654 тис. юридичних осіб, 1,3 млн. фізичних осіб-підприємців та 566 тис. громадян. За 2020 рік кількість користувачів електронного кабінету збільшилася на 36% [2].

За допомогою електронних сервісів було подано 82,3% податкових декларацій [3].

Платники податків, працюючи в електронному кабінеті платника отримують такі переваги у роботі:

- унеможливлення помилок в обов'язкових реквізитах поданої декларації;
- унеможливлення випадків подання звітності не в повному обсязі;